

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BORO VÁ
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
1.1. Předkladatel	
1.2. Zřizovatel	
1.3. Platnost dokument	
2. CHARAKTERISTIKA ŠD.....	3
3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD.....	3-4
3.1. Obsah vzdělávání	
4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	4-5
4.1. Pravidelná činnost	
4.2. Příležitostná činnost	
4.3. Osvětová činnost	
4.4. Individuální práce	
4.5. Spontánní činnost	
4.6. Příprava na vyučování	
5. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ	5
5.1. Přijímání žáků do ŠD	
5.2. Podmínky ukončení docházky do ŠD	
6. POPIS MATERIÁLNÍCH, PERSONÁLNÍCH, EKONOMICKÝCH, PSYCHOSOCIÁLNÍCH, PODMÍNEK A PODMÍNEK BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ.....	5-7
6.1. Materiální podmínky	
6.2. Personální podmínky	
6.3. Ekonomické podmínky	
6.4. Psychosociální podmínky	
6.5. Bezpečnost a ochrana zdraví	
7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH.....	7-10
7.1. Personální oblast	
7.2. Technická oblast	
7.3. Materiální oblast	
7.4. Organizační oblast	
7.5. Vzdělávání žáků s SVP	
7.6. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	
8. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	10-11
9. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	11-12
10. HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE.....	12
11. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI.....	12-17
12. KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	17
POUŽITÉ ZKRATKY	18

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Předkladatel:

Název školy:	Základní škola Borová
Adresa školy:	Borová 111, PSČ 569 82, okr. Svitavy
Právní forma:	příspěvková organizace
Jméno ředitele:	Mgr. Hana Chadimová
Telefon:	461743153
E-mail:	zs.borova@seznam.cz
ID datové schránky:	qj9yefg
IČO:	60121602
IZO školy:	047 487 526
Redizo:	600100651
IZO ŠD:	117 800 139
Kapacita:	30 žáků
Web:	http://www.skolaborova.cz

1.2. Zřizovatel:

Název:	Obec Borová
Adresa:	Borová 100, PSČ 569 82, okr. Svitavy
Jméno starostky:	Mgr. Lenka Tlustá
Tel:/fax:	461 743 268/461 743 164
E-mail:	obec@borova.cz
ID datové schránky:	z89bmqe
IČO:	00276430
Web:	www.borova.cz

1.3. Platnost dokumentu:

Účinnost: Od 1. 9. 2017

2. CHARAKTERISTIKA ŠD

Školní družina je součástí ZŠ Borová. Je umístěna v samostatné učebně v přízemí školy. Ke své práci může používat veškeré vybavení školy – počítačovou učebnu, zařízení kabinetů (Tv, Vv), školní knihovnu, školní hřiště, zahradu, aj.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je žáci dobře viděli, mohli si je samostatně brát a zároveň se vyznali v jejich uložení.

Oddělení ŠD má stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy a žáky.

K pohybovým aktivitám za nepříznivého počasí mají žáci, kteří navštěvují školní družinu, k dispozici místní sokolovnu. K budově patří školní hřiště, oplocená zahrada s venkovním sezením a vzrostlými stromy. Třídy a herna jsou vybaveny podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání žáků a mladistvých. Vybavenost tedy umožňuje práci u stolu i eventuální hru na koberci. Stravování žáků probíhá ve školní jídelně, umístěné v budově MŠ v sousedství naší školy. Pitný režim zajišťuje uklízečka ve spolupráci se školní kuchyní. Materiální podmínky jsou na dobré úrovni. Program ŠD je koncipován pro 30 žáků. Vzděláváme žáky ve věku od 6-11 let, tzn. 1.-5. ročník. Do ŠD jsou přednostně přijímány žáci z nižších ročníků, až do výše kapacity ŠD. Školní družinu mohou navštěvovat i nepřihlášení žáci, pokud počet žáků ve družině nepřesáhne stanovený limit, a to jako hosté. V tomto případě jsou hosté povinni dodržovat pokyny paní vychovatelky, zásady bezpečnosti, aj., tzn. vnitřní řád školní družiny. Poplatek za školní družinu naše škola, po dohodě s OÚ Borová, nevybírám. Většinu nákladů na ŠD hradí OÚ Borová.

3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD

Vycházejí a čerpají z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, kde usilují o naplnění těchto cílů:

- výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami
- doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit žákům prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji
- dalším záměrem je pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a duchovním hodnotám učit je žít společně s ostatními lidmi
- chránit žáky před sociálně patologickými jevy (drogová závislost, alkoholismus, kouření, kriminalita a delikvence, virtuální drogy (počítače, televize, video), patologické hráčství, záškoláctví, šikanování, vandalismus a jiných forem násilného chování, xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu, týrání, zneužívání, ...), projevy výše uvedených patologických jevů jsou na naší škole zakázány
- rozvoj osobnosti člověka

- získání všeobecného přehledu

- pochopení a uplatňování zásad demokracie - Úmluva o právech dítěte (každý má svá práva, ale i povinnosti)
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí tak, aby žák získával a uplatňoval znalosti o životním prostředí a jeho ochraně
- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

3.1. Obsah vzdělávání

Obsah výchovy mimo vyučování tvoří výchovně-vzdělávací činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, společensky prospěšné, sebeobslužné a příprava na vyučování.

Odpočinkové činnosti jsou psychicky a fyzicky nenáročné, slouží k odstranění únavy.

Rekreační činnosti slouží také k odreagování, obsahují však pohybově náročnější aktivity sportovního, či turistického charakteru.

Zájmové činnosti jsou nejdůležitější součástí VMV. Jejich úkolem je uspokojování, rozvíjení, kultivace zájmů a potřeb žáků. Mezi základní zájmové činnosti patří výchovy: společensko-vědní, přírodovědná, pracovní-technická, esteticko-výchovná a sportovní.

Sebeobslužné činnosti se zaměřují na vedení žáků k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek.

Veřejně prospěšné činnosti spočívají ve vedení žáků k dobrovolné práci ve prospěch druhých lidí, či sociálních skupin.

Příprava na vyučování souvisí se zájmovými činnostmi, při kterých si žáci rozšiřují a prohlubují své vědomosti formou didaktických her.

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

4.1. Pravidelná činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v oddělení ŠD - rozhovory, četba, dramatická improvizace atd.

4.2. Příležitostná činnost

Zahrnuje všechny mimořádné akce v prostorách ŠD i mimo ně, která není zahrnuta do standardní týdenní skladby - návštěvy divadelních představení a filmových představení, besedy, exkurze, výchovně vzdělávací programy, sportovní akce aj.

4.3. Osvětová činnost

Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů – osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro žáky a vedení k jejich prevenci – besedy, využití odborné literatury a filmů, hry – tvořivé, konstruktivní, námětové, pohybové.

4.4. Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků, práce s talentovanými jedinci, konzultace, řešení tematických úkolů, organizace a garance postupových soutěží. Práce s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení.

4.5. Spontánní činnost

Spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se žáků mohli samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor. (klidové činnosti, hry, pobyt venku, poslech hudby, četba knih a časopisů atd.)

4.6. Příprava na vyučování

Po dohodě se zákonnými zástupci žáků.

5. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ **A PODMÍNKY PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ**

5.1. Přijímání žáků do ŠD

- přijímání účastníků činnosti je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem, či návazností na školní docházku, viz kritéria pro přijímání žáků do školní družiny
- činnost ŠD je určena pro žáky 1. stupně Základní školy Borová (1.- 5. roč.)
- žák je do ŠD přijímán na základě písemné přihlášky – zápisního lístku
- do ŠD je žák přihlašován vždy jen na jeden školní rok
- dokad o ukončení školního roku ve školní dužině se nevydává
- ŠD specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti
- o přijetí k pravidelné docházce rozhoduje ředitel školy na základě předem stanovených kritérií, která jsou k dispozici na veřejně přístupném místě – web školy, inf. tabule

5.2. Podmínky ukončení docházky do ŠD

- na žádost zákonného zástupce kdykoli během školního roku
- při opakovaném porušování školního řádu či řádu školní družiny, návrh na vyloučení je projednán na pedagogické poradě a rozhoduje o něm ředitel školy

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti.

6. POPIS MATERIÁLNÍCH, PERSONÁLNÍCH, EKONOMICKÝCH, PSYCHOSOCIÁLNÍCH PODMÍNEK A PODMÍNEK BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

6.1. Materiální podmínky

- školní družina využívá ke své činnosti samostatnou učebnu v přízemí školy
- je vybavena staršími stoly a židličkami, kobercem, regály na pomůcky
- žáci mají dostatek hraček, pomůcek i stolních a společenských her, časopisů, sportovního náčiní (uloženo v kabinetu TV).
- pro herní a další aktivity během dne využívá školní zahradu a školní hřiště nebo sokolovnu –

- žáci mají k dispozici veškeré vybavení školy – počítačovou učebnu, interaktivní tabule, CD přehrávače, elektrofonické varhany, školní knihovnu
- ŠD se podílí na výzdobě prostor družiny i školy, kde je možno vidět výsledky jejich tvořivosti
- učebna ŠD splňuje hygienické normy, má přiměřené osvětlení a teplotu vzduchu
- žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení se všemi pomůckami i vybavením ŠD a školy

6.2. Personální podmínky

Pedagogická pracovnice, která pracuje v ŠD má předepsanou kvalifikaci, pracuje na částečný úvazek. Funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Sebevzdělává se a aktivně přistupuje k dalšímu vzdělávání. Služby pedagoga jsou organizovány takovým způsobem, aby byla žákům vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče. Pedagog jedná, chová se a pracuje profesionálním způsobem (v souladu se spol. pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy mimo vyučování).

Profil vychovatelky:

- potřebná míra empatie
- vytváří příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku žáků
- má organizační schopnosti, navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti
- má právní vědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

6.3. Ekonomické podmínky

Školní družina je součástí Základní školy Borová, která je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Obec Borová.

- po dohodě se zřizovatelem se příspěvek na ŠD od zákonných zástupců nevybírám
- veškeré finanční prostředky na vybavení a provoz ŠD poskytuje zřizovatel školy
- stálý měsíční plat vychovatelky je hrazen z finančních prostředků státního rozpočtu

6.4. Psychosociální podmínky

Pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství, komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému.

- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů žáků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu žáků, hodnotí je v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit sociálně-patologickým jevům
- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl žáků na případném řízení a následném hodnocení
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje žáky a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině.

6.5. Bezpečnost a ochrana zdraví

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění žáků
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží

nad pitným režimem žáků (v ŠJ, v ŠD)

- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakovaně během školního roku
- svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, žáky má neustále v zorném poli
- označení nebezpečných předmětů
- vychovatelka seznámí žáky s provozními řády
- využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, sokolovna, zahrada školní hřiště
- bezpečnost silničního provozu – žáci jsou na začátku roku poučeni o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno, zj. před každou akcí, nejméně pak 1x měsíčně pokud dojde k situaci, že se počet žáků navýší nad 25, je jejich doprovodem pověřena další osoba
- vychovatelka je povinna opatřit žáky bezpečnostními vestami, nosit terčík na zastavení dopravních prostředků
- periodické poučování žáků o bezpečnosti, dále pak před každou akcí pořádanou ŠD
- dostupnost prostředků první pomoci – dostupně umístěná lékárnička PP
- bezpečnost žáků je podmíněna dodržováním školního řádu a vnitřního řádu ŠD.
- počet přítomných žáků nesmí přesáhnout 30, pokud počet žáků přesáhne stanovený limit, požádá vychovatelka o pomoc pedagogického pracovníka, dle rozpisu dozorů
- počet žáků na vycházce a při pobytu venku nepřekročí 25, v případě vyššího počtu se obrátí na pedagogického pracovníka, dle rozpisu dozorů

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

Vzhledem k tomu, že školní budova není bezbariérová, museli bychom provést stavební úpravy, abychom zajistili prostředí pro žáky s poruchami hybnosti – vozíčkáře. Pro ostatní žáky s psychickými, fyzickými, či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit tyto podmínky:

7.1. Personální oblast

- zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
- zajistit osobního/ školního/asistenta, asistenta pedagoga

7.2. Technická oblast

- snížení rizik a situací, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka

7.3. Materiální oblast

- zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky

7.4. Organizační oblast

- spolupracovat se zákonnými zástupci žáků
- spolupráce s PPP, SPC, návštěvy ve škole, konzultace
- informovat veřejnost o nabídce integrace
- pokusit se navázat spolupráci s organizacemi, které se prací s postiženými zabývají
- vymezit formy integrace
- odborná připravenost pedagogických pracovníků
- vytváření podmínek k využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti (SVP/ žáků nadaných)
- vstřícné a podnětné prostředí
- poskytování potřebných podpůrných opatření.

7.5. Vzdělávání žáků se SVP

Žáci se SVP jsou v naší škole integrováni v běžných třídách. Škola takovým žákům poskytuje podpůrná opatření. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své metody a formy práce na základě stanovených podpůrných opatření.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je školní vzdělávací program (ŠVP) podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Plán IVP konzultuje s příslušnou PPP. PLPP a IVP zpracovává škola a nejméně čtvrtletně je vyhodnocuje.

Podpůrná opatření 1. stupně

Jestliže je pedagogem zaznamenána speciální vzdělávací potřeba u některého žáka, tak neprodleně projedná svoje poznatky s ostatními pedagogy, kteří daného žáka vyučují. Pokud dojdou ke shodě, žákovi je poskytnuta pomoc prostřednictvím podpůrných opatření.

Ve spolupráci s vyučujícím vychovatelka ŠD následně vypracuje PLPP, pokud tento uzná za nezbytný pro výchovně vzdělávací proces ve ŠD. Tento písemný dokument popisuje stručně důvod vypracování, charakteristiku žáka a jeho obtíží, stanovuje cíle PLPP a konkrétní obsah realizovaných podpůrných opatření.

S dokumentem poté seznámí všechny pedagogy a ředitele školy na nejbližší pedagogické poradě, v případě potřeby okamžitě. S PLPP seznámí také zákonné zástupce žáka.

Poté jsou podpůrná opatření realizována, ověřuje se jejich účinnost a minimálně 4x ročně se vyhodnocují (na pedagogických radách). Vychovatelka může PLPP upravovat a měnit podle toho, jak se osvědčuje či nikoli. Vždy po úpravě musí se změnami seznámit všechny vyučující i zákonné zástupce.

Pokud se stav žáka zavedením podpůrných opatření nedaří zlepšovat, je rodičům doporučena návštěva školského poradenského zařízení (PPP, SPC). PLPP škola zasílá jako podklad k vyšetření v PPP či SPC. Toto zařízení provede vyšetření a následně doporučí buď pokračovat v realizovaných opatřeních, nebo navrhne jejich úpravu anebo zašle škole doporučení k zařazení žáka do vyššího stupně pedagogické podpory (2. až 5. stupeň).

Podpůrná opatření 2. až 5. stupně

Tato podpůrná opatření se poskytují vždy na základě doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC) a to vždy s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinaci druhů a stupňů v souladu se zjištěnými SVP žáka a jsou vždy vymezena v doporučení školského poradenského zařízení. Pro školu jsou tato doporučení závazná.

Jedním z podpůrných opatření je Individuální vzdělávací plán (IVP), který škola vypracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze ŠVP.

IVP vypracovává vychovatelka ŠD, a to nejdéle do 1 měsíce od doručení doporučení školského poradenského zařízení a žádosti rodičů. Při tvorbě IVP spolupracuje vychovatelka se všemi pedagogy, kteří žáka vyučují, se zákonnými zástupci žáka a také s pracovníkem školského poradenského zařízení. Školské poradenské zařízení poté IVP schvaluje. Potřebný je i souhlas rodičů, který zajistí vychovatelka. IVP je projednán v pedagogické radě a schválen ředitelem školy.

IVP je realizován všemi vyučujícími a minimálně 4x ročně se vyhodnocuje (na pedagogických radách).

Vychovatelka může IVP upravovat a měnit podle toho, jak se osvědčuje či nikoli. Vždy po úpravě musí se změnami seznámit všechny vyučující i zákonné zástupce a poradenské zařízení.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem práce.

Zásady pro práci se žáky se ŠVP:

- poskytnout žákovi potřebné didaktické a kompenzační pomůcky
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- poskytnout dostatek času na vypracování úkolu
- chválit nejen výkon, ale i snahu
- při hodnocení nesrovnávat s ostatními žáky, ale srovnávat jeho dílčí úspěchy či nedostatky s jeho vlastní osobou
- pracovat s žákem často, ale krátkodobě
- snažit se o příznivé sociální klima třídy a školy, při práci odstranit rušivé vlivy
- snažit se navodit klidnou, příjemnou atmosféru pro práci
- snažit se najít takovou činnost, ve které je žák úspěšný
- pravidelně relaxovat
- spolupracovat se zákonnými zástupci žáka

7.6.Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Rovněž žákům nadaným a mimořádně nadaným poskytuje škola podpůrná opatření. Tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby a je jim zajištěna specifická péče a pomoc ze strany školy, především při vytváření vhodných podmínek. Při identifikaci mimořádného nadání jsou uplatňovány nejrůznější metody – např. metoda pozorování žáků ve školní i mimoškolní práci, rozbor výsledků práce žáka, rozhovory s žákem a jeho zákonnými zástupci.

Podpůrná opatření 1. stupně

Pokud pedagog zaznamená u žáka nadání v nějaké oblasti, tak neprodleně projedná svoje poznatky s ostatními pedagogy, kteří daného žáka vyučují. Pokud dojdou ke shodě, žákovi jsou poskytnuty odlišné podmínky pro rozvoj jeho nadání, a to prostřednictvím podpůrných opatření.

Vychovatelka ŠD následně vypracuje PLPP. Tento písemný dokument popisuje stručně důvod vypracování, charakteristiku žáka a jeho nadání, stanovuje cíle PLPP a konkrétní obsah realizovaných podpůrných opatření.

S dokumentem poté seznámí všechny pedagogy a ředitele školy na nejbližší pedagogické poradě, v případě potřeby okamžitě. S PLPP seznámí také zákonné zástupce žáka.

Poté jsou podpůrná opatření realizována, ověřuje se jejich účinnost a minimálně 4x ročně se vyhodnocují na pedagogických poradách. Vychovatelka může PLPP upravovat a měnit podle toho, jak se osvědčuje či nikoli. Vždy po úpravě musí se změnami seznámit všechny vyučující i zákonné zástupce.

Podpůrná opatření 2. až 5. stupně

Jedním z podpůrných opatření je pro žáky nadané a mimořádně nadané je Individuální vzdělávací plán. IVP škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení a následné písemné žádosti rodičů. IVP v písemné podobě zpracovává škola a je závazným dokumentem, přičemž vychází ze ŠVP.

IVP vypracovává vychovatelka ŠD, a to nejdéle do 1 měsíce od doručení doporučení školského poradenského zařízení a žádosti rodičů. Při tvorbě IVP spolupracuje vychovatelka se všemi pedagogy, kteří žáka vyučují, se zákonnými zástupci žáka a také s pracovníkem školského poradenského zařízení. Školské poradenské zařízení poté IVP schvaluje. Potřebný je i souhlas rodičů, který zajistí vychovatelka. IVP je projednán v pedagogické radě a schválen ředitelem školy. IVP je realizován všemi vyučujícími a minimálně 4x ročně se vyhodnocuje na pedagogických poradách. Vychovatelka ŠD může IVP upravovat a měnit podle toho, jak se osvědčuje či nikoli. Vždy po úpravě musí se změnami seznámit všechny vyučující i zákonné zástupce a poradenské zařízení.

IVP obsahuje identifikační údaje žáka a závěry doporučení školského poradenského zařízení.

Individuální vzdělávací plán popisuje:

- nadání a vzdělávací potřeby nadaného žáka
- způsoby poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče
- úpravy obsahu vzdělávání žáka
- pedagogické postupy
- způsoby zadávání a plnění úkolů
- seznam doporučených pomůcek
- personální zabezpečení vzdělávání nadaného žáka

Zásady pro práci se žáky nadanými a mimořádně nadanými:

- zadávat žákům specifické úkoly – rozvoj jejich nadání
- zapojovat žáky do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- poskytnout dostatečné množství podnětů - nabídka zájmových aktivit
- nabídka podpůrného materiálu
- umožnit účast na činnostech stimulujících další rozvoj
- poskytnout žákům určitou volnost v rozhodování, jak využijí ušetřený čas
- pomoci najít nadaným žákům jim podobné vrstevníky
- objektivně hodnotit svoji práci, svobodně stanovit vyšší cíle
- možnost volby při výběru metod práce
- vysvětlit žákovi přínos jeho nadání vůči sobě samému, nepovyšovat se nad druhé

8. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Obecná ustanovení

Organizační řád školní družiny (dále jen ŠD) je vydán na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a na základě vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Řád určuje pravidla provozu a stanoví režim ŠD.

Přihlašování a odhlašování

Přihlašování a odhlašování žáků ve ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců. O zařazení žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy na základě kritérií pro přijímání žáků do ŠD. Zákonní zástupci žáků dostanou na počátku školního roku informace o provozu ŠD – viz informační leták, informační tabule, web školy.

Organizace činnosti ŠD

Délka pobytu je dána provozní dobou ŠD. Z důvodu plynulosti plánovaných činností jsou zákonným zástupcům doporučovány odchody žáků ze ŠD následovně:

v 13.30 h

v 15.00 h

v 15.45 h

- účastníci pravidelné denní docházky do ŠD se zařazují do jednoho oddělení
- oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 30 žáků
- žáky, kteří končí po 4. vyučovací hodině, si vychovatelka přebírá od vyučujících po skončení vyučování u šaten nebo ve třídě (dle dohody), doprovází je na oběd a zpět do ŠD
- o provozu ŠD v době řádných prázdnin, v průběhu školního roku, rozhoduje ředitel školy (pokud je přihlášeno nejméně 5 žáků)
- v době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost ŠD zajištěna (po dohodě s rodiči, pokud je přihlášeno nejméně 5 žáků)
- v případě absence vychovatelky je zajištěno zastupování z řad pedagogů

Chování žáků a bezpečnost ve ŠD

- pro chování žáků platí obecná pravidla zakotvená v platném školním řádu
- žák nesmí opustit ŠD bez vědomí vychovatelky
- za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka nezodpovídá, avšak před zahájením činnosti zkontroluje případné omluvenky – viz zápis „omluvenky“ ve sborovně
- pokud žák soustavně narušuje školní řád a činnost ŠD, může být rozhodnutím ředitele školy ze ŠD vyloučen
- nevolnost nebo poranění žák ihned hlásí vychovatelce

Stanovení výše úplaty ve ŠD

Stanovení výše úplaty není uvedeno – příspěvek na provoz a vybavení ŠD hradí Obec Borová. ŠD pomáhá zákonným zástupcům při výchově žáků, vyplňuje jim volný čas podle jejich schopností, zájmů a snaží se o harmonický rozvoj osobnosti žáků.

9. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání po dobu trvání jednoho školního roku - deseti měsíců. Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin se, po projednání se zřizovatelem, činnost ŠD přerušuje.

Časový plán ŠVP školní družiny operativně, pružně, tvořivě a kreativně reaguje na možnou změnu podmínek, propojování či přesouvání témat během školní docházky. Obsahuje výběr možných činností, které volíme podle aktuálního složení žáků, kteří do školní družiny docházejí, na jejich momentální fyzický a duševní stav. Jednotlivá témata jsou uvedeny v ročním tematickém plánu ŠD.

Vzdělávání ve školní družině je určeno pro žáky 1. – 5. ročníku. Po ukončení školní docházky na naší škole je rovněž ukončeno vzdělávání ve školní družině.

Provoz školní družiny začíná příchodem žáků do prostor ŠD ráno nebo po skončení dopoledního vyučování a končí v 15:45 h.

10. HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE

Vnitřní evaluace:

- hodnocení výchovně vzdělávací práce ve ŠD
- hodnocení atmosféry ve ŠD - každý problém je řešen s vychovatelkou, případně ředitelkou školy nebo se zákonnými zástupci žáků
- práce vychovatelky je průběžně hodnocena ředitelem školy
- hodnocení realizace ŠVP ŠD

Vnější evaluace:

- zákonní zástupci žáka hodnotí práci vychovatelky podle spokojenosti žáka v ŠD (zpětná vazba od rodičů a dětí)
- hodnocení ostatní veřejnosti dle prezentace výsledků ŠD

Evaluace práce ŠD a jejího ŠVP sleduje:

- kvalitu zájmové činnosti školní družiny
- prezentaci ŠD na veřejnosti
- výchovně vzdělávací práci v ŠD
- činnost a působení vychovatelky na jednotlivé děti
- materiální podmínky
- bezpečnost a ochranu zdraví

Techniky a metody:

- denní hodnocení všech činností v ŠD
- hodnocení žáků – pochvala, ocenění
- pozorování žáků a rozhovor s nimi
- prezentace ŠD ve škole, na školním webu
- zpětná vazba - ohlasy žáků, zákonných zástupců, veřejnosti

11. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

11.1. Člověk a zdraví

obsah - pedagogické okruhy vzdělání

forma

péče o zdraví	beseda, soutěže, četba, rozhovory, vyprávění
péče o lidské tělo	hry zaměřené na rozvoj obratnosti, beseda, soutěže rozhovory odborná literatura, film
hygiena a bezpečnost při sportovních činnostech	pohybové hry, soutěže, řád školy a řád ŠD základy gymnastiky
bezpečnost a ochrana	řád školy a řád ŠD, beseda, rozhovor, vyprávění, film
jednání s lidmi	beseda, zážitky, scénky, hry
pořádek a čistota prostředí	

kompetence

- dodržuje základní hygienické návyky, uplatňuje základy správné životosprávy (vitamíny, výživa, odpočinek, spánek, pitný režim apod.)
- pojmenuje části lidského těla, pojmenuje názvy běžných onemocnění, ošetří drobná poranění, předchází nemocem v jednotlivých ročních obdobích, pečuje o chrup, správně se obléká, otužuje se a aktivně pečuje o fyzickou kondici
- uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových, činnostech v prostorách školy a při pobytu venku;
dodržuje zásady bezpečného chování, chrání zdraví své i zdraví ostatních při různých činnostech spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, dodržuje pravidla her a soutěží, jedná fair play respektuje při pohybových činnostech a soutěžích slabší jedince, pomáhá jim osvojuje si pravidla zjednodušených pohybových činností manipuluje s míčem, vyjádří rytmus pohybem, cvičí při hudbě
- slušně a ukázněně se chová na veřejnosti, rozliší nežádoucí formy chování - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se již tolerovat nemohou a která porušují základní dětská práva (šikana, týrání, sexuální zneužívání aj.), uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- požádá o něco, poděkuje, omluví se - osvojuje si základní pravidla slušného chování
- udržuje pořádek ve školních věcech, v hračkách, pomůckách a vybavení školní družiny, uspořádá a následně i uklidí své pracovní místo, pečuje o prostředí a vybavení ŠD

11.2. Člověk a svět práce

obsah - pedagogické okruhy vzdělání	forma
práce s drobným materiálem	kreativní práce s různým materiálem
konstrukční činnosti	práce se stavebnicí

kompetence

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů na základě své

fantazie a představivosti, pracuje podle slovního návodu a předlohy, při tvořivých činnostech s různým materiálem využívá prvky lidových zvyků a tradic, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (plošné, prostorové, spojovací, konstrukční -práce s návodem, předlohou)

11.3. Člověk a příroda

obsah - pedagogické okruhy vzdělání	forma
- pozorování přírodních objektů živé a neživé přírody	pozorování, sběr přírodního materiálu, odborná literatura
- látky a jejich vlastnosti	četba
- voda, vzduch, nerosty	pexeso, kvízy, pokusy, vycházky
- práce chovatelů, pěstitelů a speciálních zájmových činností (rybář, myslivec, včelař, ekolog)	vyprávění, zkušenosti, filmy, TV, četba
- orientace v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina); vesmír, Země	
- rozmanitost životních podmínek	
- rovnováha v přírodě	

Kompetence

- má poznatky o živočiších, rostlinách, neživé přírodě
- na příkladech doloží význam rostlin a živočichů pro člověka
- zajímá se o dění v přírodě a chrání přírodu
- má pozitivní přístup k ochraně přírody
- zná činnost, smysl, hobby aktivit
- charakterizuje roční období a měsíce ročního období
- vysvětlí příčiny střídání dne, noci, ročního období
- třídí odpad, zná význam recyklace odpadu
- do přírodního řetězce zařadí rostliny, živočichy, má základní poznatky o ekologickém chování

11.4. Umění a kultura

obsah - pedagogické okruhy vzdělávání	forma
výtvarné osvojování skutečnosti při	malba, kresba, modelování, kombinované techniky, besedy, dramatizace, pozorování

využití různých výtvarných technik

- ve vlastní tvorbě nalézá a vyjadřuje osobní postoje, prožitky, jevy a vztahy ve světě; v tvorbě uplatňuje své životní zkušenosti

práce s výtvarnými prostředky
spojená s experimentováním

hra s barvou, dekorativní práce

- vyjadřuje emoce, pocity, nálady,
fantazie slovně i výtvarně

poznávání a chápání výtvarného
umění

sestavování v prostoru, výstavy, literatura

- chová se vhodně v kulturních zařízeních

sólový a sborový zpěv

zpívání pro radost

- zpívá radostně na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
hudební hry

písně k ročnímu období

- využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodu
poslech hudby

poslech jednoduchých námětů

- chápe smysl, obsah písně jako vyjadřovací prostředek
- rozpozná některé nástroje ve znějící hudbě

pohybová improvizace při hudbě

tanec, improvizovaný pohyb

- vyjadřuje pohybem charakter hudby
cvičení při hudbě

- vnímá tempo hudebního doprovodu a cvičí podle něj
poslech - naslouchání

poslech, vyprávění

- pozorně, soustředěně, aktivně naslouchá a reaguje otázkami

dramatická improvizace, rozvoj

předčítání, scénky, přednes

poznávacích procesů,
komunikativních dovedností,
sociálních vztahů

- vyjadřuje své pocity z textu, rozlišuje prózu, verše, pohádku; respektuje základní pravidla rozhovoru,
pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou výslovnost

- přednese krátký mluvený projev na základě svých prožitků návštěvy kulturních představení divadlo

- sleduje, vnímá děj, prostředí, kultivuje své chování

11.5. Člověk a jeho svět

obsah - pedagogické okruhy vzdělávání

forma

místo, kde žijeme: domov -
orientace v místě bydliště, rodina

vyprávění, četba, beseda

- zná svoji adresu, nebezpečná místa v okolí

- zná členy rodiny

škola - označení, třídy,

zaměstnanci, poslání

vycházky, prohlídky, didaktické hry

- bezpečně dojde do školy, cestu popíše podle orientačních bodů

- orientuje se v okolí i prostředí školy

Venkov a místní krajina

vycházky, prohlídky, vyprávění, četba

- zná části vesnice, významné budovy současné i historické

- určí orientační body v okolí a světové strany

- rozlišuje zemský povrch - jeho tvary v okolí

- pojmenuje vodstvo v okolí

- uvědomuje si vzájemný vliv člověka na přírodu a opačně

naše vlast

četba, vyprávění, výtvarná činnost

- zná státní symboly; chápe pojem domov, národ, stát

Evropa a svět

individuální a skupinová práce s odbornou

literaturou, vyprávění, četba, beseda film, foto

- orientuje se v mapě s legendou úměrně věku a individuálním možností, poznává život ve světě z četby, cestování a filmů

- rozlišuje kontinenty a evropské státy

lidé kolem nás: rodina (členové,

role členů rodiny, příbuzenské

vztahy)

vyprávění, četba, beseda, scénky, hra

- orientuje se v rodině a rolích rodinných příslušníků

soužití a chování lidí (v rodině, ve

škole, v zájmových spolcích apod.)

pozorování, vyprávění, dramatizace, beseda

- požádá o laskavost v sociálním okolí

- pochválí druhého a pochvalu přijme

- odolává tlaku vrstevníků chovat se

nevhodným způsobem

- odpovídá za své činy

- pracuje v týmu, toleruje odlišnosti, přednosti i nedostatky spolužáků i dospělých

- vyjadřuje odlišný názor než mají děti, učitel, rodič, vychovatel slušným způsobem odpovídající věku a individuálním možnostem

- ovládá podle svých schopností negativní citové reakce a stres

- vnímá a brání se šikaně a agresivitě, v případě potřeby ví, kde hledat pomoc, požádá o ni; pomůže kamarádovi v nesnázích alespoň přivoláním pomoci.

právo, spravedlnost, vlastnictví

řád školy a ŠD

- respektuje práva a povinnosti žáků ve škole

rozhovory, zážitky

- rozlišuje vlastnictví soukromé a společné a chrání je

lidé a čas: orientace v čase a

časový řád (kalendáře, generace,

režim dne, roční období)

hra, četba, vyprávění, alba, foto

- ozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

současnost a minulost našeho
života (proměny způsobu života,
bydlení, oblékání, prostředí)

odborná literatura, filmy, pohlednice,
povídání, prohlížení

- je taktní při hodnocení změn v životě lidí; uznává hodnoty doby - porovnává na příkladech minulost a současnost

státní svátky, významné dny,
lidové zvyky a obyčeje,
náboženské směry

vycházky, rozhovory, odborná literatura,
výtvarné práce, četba

- respektuje a poznává současnost a minulost v lidském životě

Průřezová témata základního vzdělávání:

Osobností a sociální výchova - OSV

Výchova demokratického občana - VDO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEG

Multikulturní výchova - MV

Environmentální výchova - EV

Mediální výchova - MV

12. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Činnostní a občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých,

chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

Kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic.

Použité zkratky:

ŠD – školní družina
ŠJ – školní jídelna
VMV – výchova mimo vyučování
ZČ – zájmová činnost
SV – společensko-vědní výchova
PŘ – přírodovědná výchova
PT – pracovní-technická výchova
EV – estetická výchova
SV – sportovní výchova
PLPP – plán pedagogické podpory
IVP – individuální vzdělávací plán
SVP – speciálně vzdělávací potřeby

V Borové dne 1. 9. 2017

Mgr. Hana Chadimová
ředitelka školy